

Preekinspiratie: Kijk – Laat je verrassen door het werk van Gods Geest

Thema: Gods Geest is werkzaam tussen mensen

1 Schriftlezingen

Exodus 33: 18 t/m 23

'Laat mij toch uw majesteit zien,' zei Mozes. Hij antwoordde: 'Ik zal in mijn volle luister voor je langs gaan en in jouw bijzijn de naam Heer uitroepen: Ik schenk genade aan wie Ik genade wil schenken, en Ik ben barmhartig voor wie Ik barmhartig wil zijn. Maar', zei Hij, 'mijn gezicht zul je niet kunnen zien, want geen mens kan Mij zien en in leven blijven.' Toen sprak de Heer: 'Er is een plaats op de rots waar je dicht bij Mij kunt komen staan. Als dan mijn majesteit voor je langs gaat, zal Ik je in een kloof laten schuilen en mijn hand beschermend voor je houden tot Ik voorbij ben. Als Ik mijn hand weghaal, zul je Mij van achteren zien; mijn gezicht mag niemand zien.'

1 Johannes 4: 11 t/m 13

Geliefde broeders en zusters, als God ons zo heeft liefgehad, moeten ook wij elkaar liefhebben. Niemand heeft God ooit gezien. Maar als we elkaar liefhebben, blijft God in ons en is zijn liefde in ons tot volmaaktheid gekomen. Dat wij in Hem blijven en Hij in ons, weten we doordat Hij ons heeft laten delen in zijn Geest.

2 Achtergrond

Johannes 1:18 – De paradox van Gods onzichtbaarheid en nabijheid

Deze tekst stelt ons voor een diep raadsel. In de Bijbel lezen we talloze verhalen over mensen die God ontmoeten – Abraham die met God onderhandelt over Sodom, Mozes die met Hem spreekt als met een vriend, Jesaja die een visioen van Gods troon ontvangt. En toch zegt Johannes: *"Niemand heeft ooit God gezien."*

Dit roept een spanning op: hoe kunnen wij spreken over een God die zich niet laat zien? Is geloven dan niet een vorm van tasten in het duister? Johannes lost deze spanning niet op, maar verdiept haar. Hij zegt namelijk ook:

Maar als we elkaar liefhebben, blijft God in ons en is zijn liefde in ons tot volmaaktheid gekomen. Dat wij in Hem blijven en Hij in ons, weten we doordat Hij ons heeft laten delen in zijn Geest.

Hier ligt de kern van de christelijke openbaring: Gods onzichtbaarheid betekent niet dat Hij afwezig is. Hij openbaart zich in Jezus, en na Jezus in de Geest die in ons midden werkt.

De vroege kerk worstelde met deze paradox. Augustinus schrijft in *De Triniteit* dat wij God slechts 'door een waas' zien – alsof wij in een spiegel kijken en slechts een glimp opvangen (1 Korintiërs 13). Thomas van Aquino stelt dat Gods wezen ons verstand te boven gaat. Maar deze ongreepbaarheid betekent geen afstand, maar juist een uitnodiging: God vraagt ons niet om Hem te zien, maar om Hem te herkennen.

Exodus 33:18-23 – God laat zich kennen in Zijn voorbijgaan

Mozes bidt een diep menselijk gebed: *"Laat mij toch Uw majesteit zien!"* Dit is de kern van ons spiritueel verlangen: wij willen God ervaren, weten, zien. Maar Gods antwoord is raadselachtig: *'Mijn gezicht zul je niet kunnen zien, want geen mens kan Mij zien en in leven blijven.'*

Protestantse Kerk

In plaats daarvan krijgt Mozes een glimp van Gods voorbijgaan.

God is niet te bezitten, niet vast te leggen, niet te manipuleren. Hij laat zich slechts zien in beweging, in een spoor.

Als een voetstap in het zand: je ziet dat er iemand was, maar de persoon zelf is voorbij, als de wind in de bomen: je ziet het effect, maar niet de wind zelf.

De Geest werkt niet als een zichtbaar bewijs, maar als een verborgen kracht.

3 De preek: Kijk- laat je verrassen door het werk van Gods Geest

Thema: De Geest werkt tussen mensen

Deze preekschets richt zich op de werkzaamheid van de Geest in menselijke relaties. De kernboodschap is dat Gods aanwezigheid niet direct zichtbaar is, maar herkenbaar wordt in de manier waarop mensen met elkaar omgaan. Dit sluit aan bij de spanning in Exodus 33:18-23 en 1 Johannes 4:12

Bijbelse basis

Exodus 33:18-23

Mozes vraagt God om Zijn majesteit te zien, maar krijgt slechts een glimp van Zijn voorbijgaan te zien. Dit laat zien dat Gods aanwezigheid zich niet laat vastleggen, maar slechts in beweging ervaren wordt.

1 Johannes 4:12

Dit vers legt de nadruk op de zichtbaarheid van God in menselijke relaties.

Uitwerking: Waar wordt de Geest zichtbaar?

1 De Geest in relaties

De Geest werkt subtiel en niet spectaculair: in liefdevolle gebaren, verzoening, en bemoediging. Praktische voorbeelden: een onverwachte ontmoeting, een helpende hand, een vergevingsgezind gebaar.

2 De Geest in gemeenschap

De Geest bouwt gemeenschap op en verbindt mensen.

Dit vraagt een houding van openheid: herkennen we de Geest in de ander?

Voorbeeld: de Emmaüsgangers (Lucas 24:13-35) herkennen Jezus pas in de onderlinge ontmoeting en het breken van het brood.

3 De Geest als bron van vernieuwing

Waar de Geest werkt, ontstaat nieuw leven en beweging (Genesis 1:2, Handelingen 2).

Dit vraagt om aandachtig leven en bereidheid tot verandering.

Protestantse Kerk

4 Opbouw van de preek

Gebruik het beeld van Exodus 33: God is niet direct zichtbaar, maar laat zich herkennen in Zijn sporen.

Breng de spanning van 1 Johannes 4:12 naar voren: God is onzichtbaar, maar wordt herkenbaar in liefde tussen mensen.

Laat de preek concreet en praktisch zijn: hoe kunnen we zelf de Geest herkennen en ruimte geven?

5 Afsluiting: Kijk!

De Geest nodigt uit tot een andere manier van kijken: niet naar directe bewijzen, maar naar Zijn werking in menselijke relaties. Mozes zag God niet, maar herkende Zijn voorbijgaan. Zo herkennen wij de Geest in de liefde, verbondenheid en gerechtigheid tussen mensen.

Ds. Anneke van der Velde